

Utlåtande 2003:141 RIV (Dnr 441-1200/2000)

Försök med kulturkuponger

Motion av Göran Dahlstrand (s) (2000:58)

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Motion 2000:58 av Göran Dahlstrand (s) anses besvarad med vad
som anförs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Erik Nilsson anför följande.

Motionens innehåll

Göran Dahlstrand (s) föreslår i motion 2000:58, *bilaga*, att staden ska inleda en försöksverksamhet med kulturkuponger med syfte att få högre beläggning på de egna institutionerna samt att locka en kulturovan publik. Motionären hänvisar till liknande försök i franska kommuner som resulterat i ökade publiksiffror och minskad arbetslöshet bland kulturarbetare.

Remisser

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, kulturnämnden, stadsmuseinämnden, Stadsteatern, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta stadsdelsnämnd och Vantörs stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen. Man anser att med fortsatt låga avgifter och i vissa fall fri entré till stadens publika verksamheter – utan administrativa kostnader som ett kupongsystem innebär – kommer att medföra nya besökare och en större publik.

Kulturnämnden överlämnar och åberopar kulturförvaltningens tjänsteutlåtande med förslag att avslå motionen. Kulturförvaltningen menar att man prövat kupongsystem för barn och ungdom genom distribution till alla skolor av kultur- respektive sommarpass, dock utan avgörande betydelse för publikutvecklingen. Fortsatt låga avgifter och i vissa fall fri entré till stadens publika verksamheter är enligt förvaltningens mening ett enklare och billigare sätt att få nya deltagare och en större publik.

Stadsteatern har inkommit med ett tjänstemannautlåtande som anför att Stadsteaterns ledning har tagit del av rubricerad motion och ställer sig i princip positiv till en försöksverksamhet med kulturkuponger.

Stadsmuseinämnden överlämnar och åberopar stadsmuseiförvaltningens tjänsteutlåtande med förslag att avslå motionen. I valet av åtgärder för att öka publiktillströmningen vid stadens museer förordar stadsmuseiförvaltningen för närvarande ett försök med sänkta avgifter eller fri entré under vissa tider framför kuponger.

Bromma stadsdelsnämnd anser att ett införande av kulturkuponger kan innebära att låginkomsttagare och icke kulturvana personer söker sig till kulturen i större utsträckning än i dag. Kulturkuponger kan vara positivt om de utgör ett komplement till en långsiktig kulturpolitik.

Enskede-Årsta stadsdelsnämnd anför att förslaget om införande av kulturkuponger riskerar att skapa en krånglig och dyr administration, varför man ej ställer sig bakom en försöksverksamhet.

Vantörs stadsdelsnämnd pekar på kulturdepartementets utredning om fri entré på de statliga museerna. Man menar att förslaget om kulturkuponger kan sägas vara ett led i sådana strävanden. Det innebär ökad tillgänglighet till kulturen för Vantörs medborgare. Stadsdelsnämnden ställer sig därför bakom förslaget under förutsättning att det inte medför ökade kostnader för nämnden.

Mina synpunkter

Att göra kulturen och vårt kulturarv tillgänglig för så många människor som möjligt och att locka en ny och mindre kulturvan publik är ett prioriterat område i den kulturpolitik vi vill föra i Stockholms stad. Inte minst på stadens egna institutioner som Stadsteatern, Stadsmuseet och Kulturhuset. För att lyckas med det måste staden fortsätta att erbjuda subventionerade biljettpreiser och på ett tydligt vis marknadsföra och informera för att öppna dörrarna för den nya publiken. På samma gång måste det finnas ett kulturutbud som är attraktivt för både barn, ungdom och vuxen och som visar på bredd, mångfald och kvalitet.

Om detta är jag helt enig med motionären. Däremot vill jag påpeka att de minskade besöksiffror som motionären hänvisar till ej gäller för de senaste tre åren. Stadsmuseet och medeltidsmuseet har tillsammans ökat sina besöksiffror med 60 000, Liljevalchs har under senaste året ökat med 15 000, Kulturhuset gjorde en ökning med närmare 9 % från 2001 till 2002, Stadsteatern ökade sin publik med 30 % bara under senaste året medan Stockholms stads biblioteks ökat med 130 000. Detta visar att det finns fluktuationer i besöksstatistiken.

Jag har också svårt att se kopplingen mellan kulturkuponger och minskad arbetslöshet bland kulturarbetare på stadens egna institutioner. Jag anser att det senare snarare är avhängigt av kulturbudgeten, verksamhetens innehåll, tillgängligheten i form av öppettider och informationen om utbudet.

Jag ansluter mig dock till påståendet i motionen att det redan är de upplysta och bemedlade som i första hand tar del av kulturen.

Försök med kulturkuponger är ett intressant förslag som prövats i andra städer. I Stockholm har vi under flera år delat ut kuponger i form av kulturpass till barn och ungdomar genom distribution till alla skolor. Erfarenhet säger dock att kupongerna inte har haft någon avgörande betydelse för publikutvecklingen. Passen har däremot varit idégivare för barn, ungdomar och deras föräldrar om vilka aktiviteter som erbjuds i staden. Samtidigt finns generösa rabattsystem, i första hand för barn och ungdom, i stort sett på alla av stadens institutioner.

Risken med ett införande av kulturkuponger är att sådant system blir alltför kostsamt och att medel som riktas för att locka en ny publik istället används för att bekosta en onödigt krånglig och dyr administration. Jag sätter desto större tillit till ett införande av fri entré till stadens museer kombinerat med fortsatta generösa rabattsystem samt marknadsföringskampanjer som når alla stadens invånare. Ett bra exempel är satsningen "Kulturhusnatten" som genomförts under flera år och där institutionen öppnar dörrarna under närmare ett dygn med mängder av aktiviteter. Ett annat är kulturförvaltningens festival "Musikfest Stockholm" där musik når stadens medborgare från alla hörn.

Som jag påpekat tidigare (utlåtande 2003:70) kommer ett eventuellt införande av fri entré på stadens egna museer att diskuteras i samband med budgeten 2005. Som underlag inför den diskussionen kommer det att finnas både stadsmuseinämndens, av kommunfullmäktige godkända, utredning samt resultatet av de tre statliga museernas försök med just fri entré.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden *Kristina Axén Olin, Sten Nordin* och *Mikael Söderlund* (alla m) enligt följande.

Stadens kulturpolitik kunde sannerligen behöva mer av innovationer, och en ökad möjlighet att välja vilken typ av kultur man som medborgare önskar ta del av är ett steg i rätt riktning. Förslaget är dock inte tillräckligt genomarbetat och övergripande för att kunna skapa nya incitament inom kulturområdet.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Motion 2000:58 av Göran Dahlstrand (s) anses besvarad med vad som anförs i utlåtandet.

Stockholm den 19 november 2003

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Erik Nilsson

Anette Otteborn

Särskilt uttalande gjordes av *Kristina Axén Olin, Sten Nordin* och *Mikael Söderlund* (alla m) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (m) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av *Ewa Samuelsson* (kd) enligt följande.

Kristdemokraterna ställer sig bakom kommunstyrelsens förslag att avslå motionen. Ett införande av kulturkuponger föranleder ökade administrativa kostnader. Dessutom kan kupongerna leda till en snedvriden konkurrenssituation gentemot de privata kulturverksamheterna. Däremot anser vi det vara önskvärt att Stockholms rika kulturutbud når ut till fler grupper i vår stad. Detta tror vi sker bäst genom en god marknadsföring och genom att kulturutbudet stämmer överens med stockholmarnas efterfrågan. Kulturhusnatten och Musikfest Stockholm är exempel på framgångsrika kulturevenemang som drar många besökare.

Kristdemokraterna har därför i en motion till kommunfullmäktige föreslagit att kulturförvaltningen får i uppdrag att utreda förutsättningarna för en större årlig kulturnatt lik den som anordnas varje år i Köpenhamn. Exempelvis skulle Kulturhusnatten den 24 maj kunna breddas genom att en rad kulturinstitutioner såsom museer, teatrar, gallerier och kyrkor i staden, höll öppet.

ÄRENDET

Göran Dahlstrand (s) föreslår i motion 2000:58, bilaga, att staden ska inleda en försöksverksamhet med kulturkuponger med syfte att få högre beläggning på de egna institutionerna samt att locka en kulturovan publik. Motionären hänvisar till liknande försök i franska kommuner som resulterat i ökade publiksiffror och minskad arbetslöshet bland kulturarbetare.

REMISSER

Motionen har för synpunkter remitterats till stadsledningskontoret, kulturnämnden, stadsmuseinämnden, Stadsteatern, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta stadsdelsnämnd och Vantörs stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 4 april 2001 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontorets synpunkter

Det är viktigt att motverka den av motionären nämnda negativa publiktillströmningen till vissa institutioner och att fortsätta nå ut till nya målgrupper, oavsett ekonomisk förmåga. Ett sätt att uppnå detta kan vara som motionären föreslår införande av kulturkuponger. Vissa nämnder har redan arbetat med kupongsystem till framförallt barn och ungdomar. Erfarenheter från detta är dock att kupongerna i sig inte har haft någon avgörande betydelse för publikutvecklingen. Däremot har det varit ett sätt att informera om vilka aktiviteter staden har att erbjuda barn och ungdomar.

Stadsledningskontoret vill också peka på att stor del av kulturutbudet i Stockholm tillhandahålls av andra än staden, såväl av statliga institutioner som privata verksamheter. Kulturkuponger för stadens verksamheter kan därför leda till snedvriden konkurrens och är därför olämpligt att införa. Ett eventuellt införande av kulturkuponger innebär att staden får merkostnader. För de publika kulturinstitutionerna är entreavgifter inte en oväsentlig del av verksamheternas budget. Förutom att staden får uteblivna intäkter kommer administrativa kostnader att uppstå i samband med hanteringen av kupongerna.

De entreavgifter som idag tas ut vid stadens egna kulturinstitutioner är förhållandevis låga och i vissa fall helt gratis. Många institutioner har dessutom riktade rabatter till vissa målgrupper t ex barn och ungdom, studerande, pensionärer etc. Det är viktigt att medborgarna får information om vilket utbud staden har att erbjuda inom kulturområdet. Detta kan ske med marknadsföringsinsatser. Stadsledningskontoret anser att med fortsatt låga avgifter och i vissa fall fri entre till stadens publika verksamheter – utan administrativa kostnader som ett kupongsystem innebär –

utan administrativa kostnader som ett kupongsystem innebär – kommer att medföra nya besökare och en större publik.

Kulturnämnden beslutade den 5 december 2000 att överlämna och åberopa kulturförvaltningens tjänsteutlåtande med förslag att avslå motionen.

Reservation anfördes av *Eva-Louise Erlandsson-Slorach m.fl.* (s), till förmån för eget yrkande enligt följande.

1. Anse motionen besvarad med vad som här anföras:

Som ett alternativ till kulturkuponger pekar förvaltningen på möjligheten att öka tillgängligheten vid stadens kulturinstitutioner genom sänkta entréavgifter och olika rabattsystem. I samband med behandlingen av en motion om pensionärskort vid stadens museer föreslog socialdemokraterna i kommunstyrelsen nyligen att stadsmuseinämnden skulle få i uppdrag att utreda möjligheten att införa fri entré vid Stadsmuseet och Medeltidsmuseet – stadens kulturarvsmuseer. En sådan åtgärd skulle gå ett steg längre än motionärens förslag. Med detta anser vi motionen besvarad.

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 22 november 2000 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens synpunkter

Av kulturförvaltningens publika verksamheter har samtliga, d v s Stadsbiblioteket, Kulturhuset och Liljevalchs konsthall fler besökare totalt år 2000 än året innan. Det är nämndens och förvaltningens mål att verka för att fler och nya publikgrupper besöker stadens institutioner. Det har sedan många år varit en strävan att anpassa verksamhet efter olika åldersgrupper och arrangera utställningar och program som lockar en socialt och etniskt blandad publik.

Ett sätt att uppnå detta skulle kunna vara genom kulturkuponger som motionären föreslår. I samarbete med idrottsförvaltningen har kulturförvaltningen under några år prövat kupongsystem till barn och ungdomar genom distribution till alla skolor av Kultur- respektive Sommarpass. Föreningar, fria kulturverksamheter och idrotts- och kulturinstitutioner har informerat om sin barn- och ungdomsverksamhet och flertalet medverkande har också utformat erbjudanden i form av rabattkuponger i passen. Kulturförvaltningens erfarenheter är dock att kupongerna inte har haft någon avgörande betydelse för publikutvecklingen. Passen har däremot varit idégivare för barn, ungdomar och deras föräldrar om vilka aktiviteter som erbjuds i staden. Flertalet museer tillämpar fri entré för besökare under 7 år och rabatterade priser för ungdomar och studerande.

Vid kulturnämndens publika verksamheter, d v s institutionerna Stadsbiblioteket, Kulturhuset och Liljevalchs konsthall, tillämpas fri entré eller jämförelsevis låga avgifter i linje med kulturnämndens uttalade mål att garantera tillgänglighet inom kulturområdet och främja ett rikt, varierat och levande kulturliv för stadens alla invånare. De entréavgifter som tas ut för utställningar, teater- och dansföreställningar är förhållandevis låga. Biljettintäkterna för Liljevalchs konsthall och Kulturhuset uppgick för år 2000 till 3,8 mkr respektive 4,3 mkr. Detta är en viktig del av kulturinstitutionernas samlade finansiering.

Fortsatt låga avgifter och i vissa fall fri entré till stadens publika verksamheter samt låga deltagaravgifter inom Kulturskolan är enligt förvaltningens mening ett enklare och billigare sätt – utan extra administrativa kostnader som ett kupongsystem innebär – att öppna verksamheterna för nya deltagare och en större publik. Detta visar inte minst, som motionären också påtalar, att bibliotekens popularitet fortsätter att öka. I kombination med ett aktivt informations- och publikarbete hyser förvaltningen gott hopp om en gynnsam publikutveckling för stadens kulturinstitutioner. Med hänsyn till ovanstående föreslår förvaltningen att motionen avslås.

Stadsteaterns tjänsteutlåtande daterat 29 oktober 2003 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsteaterns ledning har tagit del av rubricerad motion och ställer sig i princip positiv till en försöksverksamhet med kulturkuponger. Vissa invändningar mot den bakomliggande analysen måste dock göras. Det kan äga sin riktighet att Stadsteaterns publikmått vid motionstillfället var lägre än vid föregående år. Detta handlar mer om fluktuationer mellan åren än om en trend. Skulle motsvarande jämförelse göras idag så skulle man kunna konstatera att Stadsteaterns publik ökat med 30 % från föregående år.

Stadsteatern har målsättningen att vara en angelägenhet för alla stockholmare. Vi är medvetna om att vissa grupper, av olika skäl, ej tar del av vårt utbud och vi gör riktade ansträngningar att nå dessa. I detta syfte skulle ett system med kulturkuponger kunna visa sig mycket användbart. Systemet bör för att bli verksamt inte göras beroende av tillgång (lediga platser) utan det bör vara en kvoterad del av publikvolymen som avsätts för detta ändamål. I konsekvens med detta resonemang förutsätts också att Stadsteatern blir kompenserad för det uppkomna intäktsbortfallet. Biljettintäkterna utgör en allt viktigare del av Stadsteaterns finansiering.

Stadsmuseinämnden beslutade den 26 april 2001 till kommunstyrelsen överlämna och åberopa stadsmuseiförvaltningens tjänsteutlåtande med förslag att avslå motionen.

Reservation anfördes av *Eva-Louise Erlandsson-Slorach* (s) och tjänstgörande ersättaren *Birgitta Waller* (mp) till förmån för eget yrkande enligt följande.

1. Uppdra åt förvaltningen att utreda vad det skulle kosta att införa fri entré vid Stadsmuseet och Medeltidsmuseet
2. Anse motionen besvarad med vad som här anförts:

För närvarande diskuteras inom kulturdepartementet möjligheten att införa fri entré vid statliga kulturarvmuseer. En sådan åtgärd skulle innebära att museerna får möjlighet att locka nya besökare på bred front och att vårt gemensamma kulturarv blir än mer tillgängligt för alla medborgare.

Stockholms stad kan redan nu fatta beslut om egna insatser. I samband med behandlingen av en motion av Lilian Falkbäck (s) och Barbro Karlsson (s) om pensionärskort vid stadens museer föreslog socialdemokraterna i kommunstyrelsen nyligen att stadsmuseinämnden skulle få i uppdrag att utreda möjligheten att införa fri entré för alla besökare vid de kommunala museer som presenterar stadens och medborgarnas gemensamma kulturarv, dvs Stadsmuseet och Medeltidsmuseet. En sådan åtgärd skulle gå ett steg längre än motionärens förslag. Med detta anser vi motionen besvarad.

Stadsmuseiförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 9 april 2001 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsmuseiförvaltningens synpunkter

Stadsmuseiförvaltningen instämmer självklart i det motionen säger om att stadens institutioner måste undvika negativ utveckling vad gäller besökssiffror och fortsätta se till att nå ut till nya besöksgrupper, oavsett deras ekonomiska förmåga. Stockholms stadsmuseum och Stockholms medeltidsmuseum har sedan länge haft låga entréavgifter tillsammans med riktade rabatter för särskilda grupper som barn och ungdom, pensionärer etc.

Stadsmuseiförvaltningen uppfattar att försöket med kulturkuponger skulle bekostas av Stockholms stad och hanteras av något företag på uppdrag av staden. Andra följdfrågor inställer sig. Skall kupongerna enbart gälla för verksamheter som bedrivs i egen regi? Hur kommer ekonomisk kompensation till museerna utformas och finansieras? Biljettintäkter är en inte oväsentlig del av den publika verksamhetens budget. Frågan om kupongvärde och finansiering är också avgörande för ett ställningstagande. En kampanj med mindre summor i kupongvärde kan få en del positiva besökseffekter, framförallt övergångsvis. Ett sådant försök bör dock ställas mot alternativet att helt enkelt sänka avgifterna vid utvalda tillfällen kombinerat med andra marknadsföringsinsatser. Skulle värdet på kupongerna avse större värden och finansieras genom budgetomfördelning får förslaget mer genomgripande konsekvenser.

I valet av åtgärder för att öka publiktillströmningen vid stadens museer förordar stadsmuseiförvaltningen för närvarande ett försök med sänkta avgifter eller fri entré under vissa tider framför kuponger. Därför föreslås att motionen avslås.

Bromma stadsdelsnämnd beslutade den 31 maj 2001 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på motion om försök med kulturkuponger.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 15 maj 2001 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens förslag

För att öppna kulturen för en bred publik är det viktigt att föra en medveten och långsiktig kulturpolitik. När kulturarrangemang avgiftsbeläggs begränsas medborgarnas möjligheter att nyttja kulturen. Genom att sänka entréavgifterna och vidta andra åtgärder som verkar i samma riktning, t ex genom ökad resurstilldelning till institutioner som stadsteatern eller museer, kan kulturen göras tillgängligare för kulturovana och låginkomsttagare.

Stockholms teatrar och museer har en idag generös barn- och ungdomspolicy som innebär att barn under arton betalar reducerad entré till teatrar och att de oftast är befriade från avgiften på museer. Stockholms kulturförvaltning delar även ut ett kulturpass varje år som distribueras till skolorna. Genom kulturpasset ges barn och ungdomar rabatter och fri entré till ett antal kulturarrangemang som normalt är avgiftsbelagda.

Varje åtgärd som verkar i riktningen att få en större publik att söka upp kulturella verksamheter och institutioner och som breddar besökargrupperna måste betraktas som positiv. Genom införande av kulturkuponger kan man hoppas att låginkomsttagare och icke kulturvana personer kommer att söka sig till kulturen i större utsträckning än i dag. Kulturkuponger kan vara positivt om de utgör ett komplement till en långsiktig kulturpolitik.

Enskede-Årsta stadsdelsnämnd beslutade den 22 mars 2001 att åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande.

Enskede-Årsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande av den 7 mars 2001 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att det är viktigt att stadens kulturutbud når så många av kommunens innevånare som möjligt och att man bör se över hur man når de grupper som idag inte tar del av utbudet. Förslaget om införande av kulturkuponger riskerar dock att skapa en krånglig och dyr administration, varför förvaltningen ej ställer sig bakom en försöksverksamhet med kulturkuponger.

Vantörs stadsdelsnämnd beslutade den 29 mars 2003 att som svar på remissen överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande samt att därutöver anföra följande.

Intentionerna i motionerna är att öka antalet besökare på de kulturella institutionerna. Vi är positiva till att Stockholms invånare redan i dagsläget i stor utsträckning väljer att nyttja Stockholms kulturliv. Den borgerliga majoriteten i Stockholm har gjort stora satsningar på framför allt barn- och ungdomskultur. Varje sommar har Stockholms skolelever fått ett kultur- och fritidspass som ger rabatt på inträden. För barn och ungdomar är därför motionens intentioner i viss mån redan uppfyllda. Att generellt införa kulturkuponger för alla stockholmare kan dock innebära stora prioriteringsproblem, både avseende vilken kultur som ska omfattas samt ekonomiskt.

Reservation anfördes av *Per Sundgren* (v), *Sonja Mogert* (s) och *Lars Ahlqvist* (mp) till förmån för sitt förslag om bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande gjordes av *Per Sundgren* (v), *Sonja Mogert* (s) och *Lars Ahlqvist* (mp) enligt följande.

Vi har inget emot att ett system med kulturkuponger utreds, men anser att det bästa vore om avgifter och priser på kulturevenemang kunde sänkas eller tas bort helt.

Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 8 mars 2003 har i huvudsak följande lydelse.

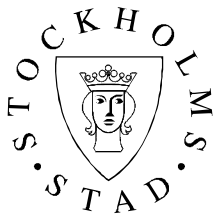
Förvaltningens synpunkter

Biblioteken i Vantör var de populäraste i hela Stockholm år 2000. Bokutlåningen och besöken ökade. Det gjorde också publiken till Vantörs kulturella barnprogram.

Förvaltningen arbetar utifrån stadens mål för kulturen, vilket bland annat innebär att kulturpolitiken särskilt ska inriktas mot barn och ungdomar. Det är dessa som ska prioriteras. Kulturbudgeten 2001 är därför i huvudsak fördelad på samtliga förskolor och grundskolor i Vantör. Resterande medel är avsatta för det årligen återkommande evenemanget *Sommar vid Älvsjöbadet*. Det är en familjefest med fri entré för dem, som av olika skäl måste stanna kvar i staden under sommaren. Den pågår hela sommarlovet med bad, boule, streetbasket, beachvolley, fotboll, teater, cirkus, danskvällar med mera. En normal sommar uppgår antalet besökare exklusive danskvällarna till 70.000.

Med detta anser förvaltningen att stadsdelsnämnden lever upp till de av kommunfullmäktige fastställda målen och att den utgör ett viktigt komplement till stadsdelens tre teatrar: Fria Teatern, Picknickteatern och Svea Sträng/Ung utan Pung. Stadsdelsnämnden beviljade dessutom i januari i år den sistnämnda föreningsstöd för sin ungdomsverksamhet, som är ett bra komplement till nämndens egna verksamheter.

Motionärens förslag kan sättas in i ett aktuellt perspektiv. I London och Washington går man gratis på de statliga museerna. När historiska museet förra året tog bort inträdesavgiften några månader ökade antalet besökare. På kulturdepartementet utreder man för närvarande för- och nackdelarna med att ta bort entréavgifterna på de statliga museerna. Förslaget om kulturkuponger kan sägas vara ett led i sådana strävanden. Det innebär ökad tillgänglighet till kulturen för Vantörs medborgare. Förvaltningen ställer sig därför bakom förslaget under förutsättning att det inte medför ökade kostnader för stadsdelsnämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2000:58

2000:58

Motion av Göran Dahlstrand (s) om försök med kulturkuponger

Stockholm har ett mycket rikt kulturliv med många institutioner och grupper inom teater, dans och musik. För den som är kulturintresserad och har en god ekonomi är utbudet av kulturella aktiviteter och upplevelser betydande.

Under senare år visar besöksundersökningar bland stadens egna institutioner att besöken minskar, biblioteken undantagna. Några konkreta exempel: stadsmuseet har minskat sina besök med över 27 000, nästan en tredjedel, stadsteatern med 50 000 besök, mer än 20 procent.

Biblioteken visar dock på en påtaglig ökad popularitet. Den troliga orsaken till den ökade efterfrågan av bibliotekstjänster är att de är gratis och att biblioteken i stort sett har varit förskonade från besparingar samt att i en lågkonjunktur, när människor har ont om pengar, förändras konsumtionsmönstret till kulturtjänster som är lågprissatta.

Tyvärr finns inte några aktuella undersökningar över stockholmarnas kulturaktiviteter efter inkomst. Andra undersökningar visar dock att låginkomsttagare antingen avstår från kultur eller använder relativt billigare kulturtjänster. Äldrecentrums rapport från 1997 om situationen för pensionärer i Stockholm visar att många äldre inte har dagstidning och sällan går på teater och konsert.

Ett av de nationella målen för kulturpolitiken, är att verka för att alla får möjlighet till delaktighet i kulturlivet och till kulturupplevelser samt till eget skapande.

Det är slöseri med skattemedel och kulturarbetarnas kreativitet och arbete, att det finns lediga platser på stadens kulturinstitutioner och att man inte når alla kommunens innevånare.

I många länder arbetar man med andra instrument för att nå ut till olika befolkningsgrupper, speciellt när det finns ledig "kapacitet" på de egna institutionerna.

Många franska kommuner har till exempel prövat kulturkuponger för att nå ut och sprida kultur till alla invånare. Oftast har detta fungerat utmärkt och man har nått ut till grupper som tidigare inte tagit del av kulturen. Kulturkuponger har distribuerats till alla kommuninvånare. De har antingen gett ett rabatterat eller fritt inträde till olika kulturinstitutioner. Den praktiska hanteringen och produktutvecklingen har utförts av Groupe Chèque Déjeuner. Detta företag är också etablerat i Sverige.

Målsättningen med "chèque-culture" är att minska utanförskapet och göra kulturen tillgänglig för alla. Sedan man infört kulturkuponger har antalet människor som aktivt deltar i kulturarrangemang markant ökat, en annan positiv effekt är att arbetslösheten bland kulturarbetare minskat.

Jag föreslår fullmäktige besluta

att ge berörda nämnder i uppdrag att inleda försöksverksamhet med kulturkuponger enligt intentionerna i motionen.

Stockholm den 13 november 2000

Göran Dahlstrand